

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 12 päivänä toukokuuta 2020

340/2020

Laki

ulosottokaaren muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulosottokaaren (705/2007) 1 luvun 24 §:n 1 momentti, 25 §, 26 §:n 3 kohta, 27 ja 28 §, 29 §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentti, 3 luvun 65 §:n 1 momentti, 69 §, 70 §:n 1 momentin johdantokappale, 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 71 §:n 1 momentin johdantokappale ja 72 § sekä 4 luvun 33 §:n 1 momentin 6 kohdan ja 2 ja 3 momentin ruotsinkielinen sanamuoto,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 24 §:n 1 momentti ja 25 § sekä 3 luvun 69 § laissa 778/2019 ja 1 luvun 27 § osaksi laissa 778/2019, sekä

lisätään 1 luvun 2 §:ään uusi 2 momentti ja 1 luvun 26 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 778/2019, uusi 4–6 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, henkilötietojen käsittelystä ulosottoasian yhteydessä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *tietosuoja-asetus*, ja tietosuojalaissa (1050/2018).

24 §

Ulosoton tietojärjestelmä ja ulosottorekisteri

Ulosoton tietojärjestelmä on ulosottoviranomaisille kuuluvien tehtävien hoitamista varten perustettu ja ulosottoviranomaisten valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä.

25 §

Rekisterinpitäjä

Ulosottolaitos on ulosottorekisterin rekisterinpitäjä.

Rekisterin tietosisältö

Ulosottorekisteriin saadaan kerätä ja tallettaa:

— — — — —

3) asianosaiselta tai sivulliselta saatuja ja ulosottoviranomaisen muulla tavoin hankkimia ulosottoasiaan liittyviä tietoja, mukaan lukien ulosmittaukseen vaikuttavat välttämättömät tiedot velallisen saamista sosiaalihuollon etuuksista (*erityistiedot*);

4) sellaisia asianosaiselta tai sivulliselta saatuja ja ulosottoviranomaisen muulla tavoin hankkimia velallisen terveydentilaa tai vammaisuutta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä vapaakuukauden antamiseksi tai palkan ulosmittauksen rajoittamiseksi olennaisesti heikentyneen maksukyvyn perusteella, tai joiden tallettaminen on muutoin velallisen edun vuoksi välttämätöntä;

5) viranomaiselta saatuja rikosoikeudelliseen seuraamukseen tai turvaamistoimeen liittyviä henkilötietoja siltä osin kuin niiden tallettaminen on välttämätöntä ulosottoviranomaisen tehtävän hoitamiseksi;

6) tietoja ulosottoasian yhteydessä ilmenneestä rekisteröidyn uhkailevasta tai väkivaltaisesta käytöksestä taikka muusta turvallisuuden vaarantavasta seikasta siltä osin kuin tietojen tallettaminen on välttämätöntä ulosottomiehen työturvallisuuden varmistamiseksi (*työturvallisuustiedot*).

Oikeus käsitellä tietoja

Ulosottolaitoksen virkamiehet saavat ulosottoasiassa tai ulosoton hallintoasiassa käsitellä salassapitosäännösten estämättä 26 §:ssä tarkoitettuja tietoja siltä osin kuin se on tarpeellista heidän virkatehtäviensä suorittamiseksi. Erityistietoja, velallisen terveydentilaa tai vammaisuutta koskevia tietoja ja rikosoikeudelliseen seuraamukseen tai turvaamistoimeen liittyviä henkilötietoja sekä työturvallisuustietoja saa kuitenkin käsitellä vain siltä osin kuin se on välttämätöntä tällaisten tehtävien suorittamiseksi. Oikeusministeriön virkamiehet saavat ulosoton hallintoasiassa käsitellä salassapitosäännösten estämättä 26 §:ssä tarkoitettuja tietoja siltä osin kuin se on välttämätöntä heidän virkatehtäviensä suorittamiseksi.

Rajoitukset rekisteröidyn oikeuteen tutustua hänestä kerättyihin tietoihin

Tietosuoja-asetuksen 15 artiklassa tarkoitettua rekisteröidyn oikeutta tutustua hänestä kerättyihin tietoihin voidaan lykätä, jos tietoihin tutustuminen voisi tuntuvasti vaikeuttaa täytäntöönpanoa. Tutustumisoikeutta voidaan lykätä tarpeellisin osin täytäntöönpanon turvaamiseksi siihen saakka, kunnes tarvittavat ulosmittaukset tai muut täytäntöönpanotoimet on suoritettu ja omaisuus on otettu ulosottomiehen haltuun, enintään kuitenkin kuusi kuukautta tietoihin pääsyä koskevan pyynnön esittämisestä.

Jos tietosuoja-asetuksen 15 artiklassa tarkoitettua oikeutta lykätään vain osittain, rekisteröidyllä on oikeus saada tietää muut häntä koskevat tiedot. Lykättäessä 1 momentin mukaisesti rekisteröidyn oikeutta tutustua hänestä kerättyihin tietoihin on muutoin noudatettava, mitä tietosuojalain 34 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään.

Tietojen poistaminen

Ulosottorekisteristä on poistettava:

— — — — —

3) erityistiedot, velallisen terveydentilaa tai vammaisuutta koskevat tiedot ja työturvallisuustiedot 10 vuoden kuluttua merkinnän tekemisestä tai tätä aikaisemmin, jollei tietoja ilmeisesti enää tarvita.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut tiedot saadaan säilyttää kauemmin kuin 10 vuotta, jos siihen on perusteltua aihetta, ei kuitenkaan yli 20 vuotta merkinnän tekemisestä.

3 luku

Yleiset menettelysäännökset

65 §

Arkaluonteiset henkilötiedot ja ulkopuolista koskevat tiedot

Sivulliselta tietoja hankittaessa on vältettävä sitä, että ulosottomiehen haltuun joutuu ulosottoasiaan kuulumattomia tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja tai 10 artiklassa tarkoitettuja henkilö-tietoja.

69 §

Tietojen luovuttaminen hallintotehtävien hoitamista varten

Ulosottoviranomainen saa luovuttaa tietoja salassapitosäännösten estämättä oikeusministeriölle siltä osin kuin se on välttämätöntä hallintotehtävien hoitamista varten.

70 §

Esitutkinta- ja eräät muut viranomaiset sekä tuomioistuimet

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muussa laissa säädetään, ulosottoviranomainen saa salassapitosäännösten estämättä yksittäistapauksessa antaa pyydettyä ulosottoviranomaisen asiakirjasta vastaajan tunniste- ja yhteystietoja sekä vastaajan taloudellista asemaa ja toimintaa koskevia välttämättömiä tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikosten selvittämistä, esitutkintaa, syytehar-kintaa ja tuomioistuinkäsittelyä varten sekä törkeiden rikosten ennalta estämistä varten ja suojelupoliisille valtio- ja yhteiskuntajärjestystä tai valtion turvallisuutta uhkaavien rikosten ennalta estämistä varten;

Ulosottomies saa salassapitosäännösten estämättä ilmaista tuomioistuimelle 1 momen-tissa tarkoitetun asian, ulosottovalituksen, täytäntöönpanoriidan ja takaisinsaatiasian kä-sittelyä varten välttämättömät ulosottoasiaan liittyvät tiedot. Mitä 73 §:ssä säädetään, ei estä ulosottomiestä ilmaisemasta välttämättömiä tietoja tuomioistuimelle ulosottovalituk-sen tai täytäntöönpanoriidan käsittelyä varten, vaikka tietojen antaja käyttää oikeuttaan kieltäytyä todistamasta.

71 §

Veroviranomaiset ja julkisia tukia myöntävät

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muussa laissa säädetään, ulosottoviranomainen saa salassapitosäännösten estämättä yksittäista-

pauksessa antaa pyydettyä ulosottoviranomaisen asiakirjasta vastaajan tunnistetietoja ja yhteystietoja sekä vastaajan taloudellista asemaa ja toimintaa koskevia tietoja, jos tiedot ovat välttämättömiä:

— — — — —

72 §

Oma-aloitteinen tietojen antaminen

Ulosottomies saa sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muussa laissa säädetään, salassapitosäännösten estämättä omasta aloitteestaan luovuttaa tietoja 70 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulle viranomaiselle siinä mainittua tarkoitusta varten, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseessä olevan viranomaisen tehtävän hoitamiseksi, ja on syytä epäillä, että vastaaja tai sivullinen on saattanut syyllistyä virallisen syytteen alaiseen:

- 1) ulosottomenettelyssä tehtyyn rikokseen;
- 2) täytäntöönpanon tuloksen olennaisesti vaarantavaan rikokseen;
- 3) kirjanpitorikokseen; tai
- 4) muuhun kuin 1–3 kohdassa tarkoitettuun rikokseen, josta ei ole säädetty lievempää rangaistusta kuin neljä kuukautta vankeutta.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muussa laissa säädetään, ulosottomies saa salassapitosäännösten estämättä omasta aloitteestaan antaa tietoja myös 70 §:n 1 momentin 5–7 kohdassa tarkoitettulle viranomaiselle siinä mainittua tarkoitusta varten, jos on syytä epäillä, että vastaaja tai sivullinen on saattanut syyllistyä virallisen syytteen alaiseen rikokseen, ja tiedot ovat välttämättömiä kyseessä olevan viranomaisen tehtävän hoitamiseksi. Epäilyttäviä liiketoimia koskeviin ilmoituksiin sovelletaan, mitä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 9 luvun 5 §:n 1 momentissa säädetään.

Tietoja voidaan sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muussa laissa säädetään, salassapitosäännösten estämättä omasta aloitteesta antaa 71 §:ssä tarkoitettulle viranomaiselle, yhteisölle tai säätiölle, jos on syytä epäillä, että vastaaja tai sivullinen on saattanut syyllistyä rikoslain (39/1889) 29 luvun 1–4 §:ssä tarkoitettuun tekoon tai julkisen etuuden väärinkäyttöön, ja tiedot ovat välttämättömiä kyseessä olevan viranomaisen, yhteisön tai säätiön tehtävän hoitamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2020. Lain 1 luvun 24 §:n 1 momentti, 25 §, 26 §:n 4–6 kohta ja 27 § sekä 3 luvun 69 § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä joulukuuta 2020.

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson